

Nesprávnost hodnocení důkazů

Na nesprávnost hodnocení důkazů lze usuzovat jen ze způsobu, jak soud hodnocení důkazu provedl. Nelze-li soudu v tomto směru vytknout žádné pochybení, pak není možné ani polemizovat s jeho skutkovými závěry, např. namítat, že soud měl uvěřit jinému svědkovi, že některý důkaz není pro skutkové zjištění důležitý, že z provedených důkazů vyplývá jiné skutkové zjištění a podobně.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Odo 936/2003, ze dne 18.2.2004)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně Z. s.r.o., zastoupené, advokátkou, proti žalované M. Š., o zaplacení částky 100.000,- Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Písku pod sp. zn. 6 C 889/2001, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. května 2003, č.j. 22 Co 555/2003-78, tak, že dovolání zamítl.

Z odůvodnění :

Krajský soud v Českých Budějovicích v záhlaví označeným rozsudkem potvrdil rozsudek ze dne 15. listopadu 2002, č.j. 6 C 889/2001-62, kterým Okresní soud v Písku zamítl žalobu na zaplacení smluvní pokuty v částce 100.000,- Kč s 8% úrokem z prodlení od 5. května 2001 do zaplacení a žalobkyni uložil zaplatit žalované na nákladech řízení 24.901,- Kč (první výrok). Dále odvolací soud rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (druhý výrok).

V odůvodnění rozsudku odvolací soud zejména uvedl, že již v kasačním usnesení z 9. dubna 2002, č.j. 22 Co 491/2002-49, jímž zrušil původní rozsudek soudu prvního stupně ze dne 30. listopadu 2001, č.j. 6 C 889/2001-32, kterým bylo žalobě vyhověno, zavázal soud prvního stupně právním názorem, že ujednání ve smlouvě účastníků z 13. června 1998 (dále též jen „smlouva“) obsažené v bodě 6.3.1. „je možné“ považovat za rozvazovací podmínku, na jejímž základě může smlouva za určitých podmínek pozbýt platnosti. Současně vyloučil možnost aplikace ustanovení § 667 obchodního zákoníku, když smlouva nebyla uzavřena na dobu určitou, a tudíž nemohlo dojít k jejímu prodloužení.

Odvolací soud dále zdůraznil, že rozsudek soudu prvního stupně vychází ze správně a úplně zjištěného skutkového stavu, přičemž s odkazem na závěry formulované v rozhodnutí uveřejněném pod číslem 8/1994 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek uzavřel, že soud prvního stupně v souvislosti se svými skutkovými zjištěními nevybočil z rámce hodnocení důkazů vymezeného shora uvedeným rozhodnutím, a proto nelze učinit závěr „o vadném skutkovém zjištění“.

Za správné považuje i právní hodnocení věci soudem prvního stupně, pokud jde o právní kvalifikaci smlouvy jakožto smluvního typu dle ustanovení § 652 a násl. obchodního zákoníku (rozuměj smlouvy o obchodním zastoupení). Ujednání obsažené v bodě 6.3.1. smlouvy, podle kterého „... smlouva pozbývá automaticky platnost, pokud zprostředkovatel nevyprodukuje měsíčně min. 20 vlastních bodů nebo 60 bodů za čtvrtletí ...“, odvolací soud neshledal (shodně se soudem prvního stupně) neurčitým a nesrozumitelným (a z těchto důvodů neplatným), přičemž dále zkoumal, zda k naplnění uvedené podmínky pro zánik „platnosti“ smlouvy skutečně došlo.

Termín „produkce“ vyložil - s odkazem na „vlastní text smlouvy“ - tak, že představuje bodové ohodnocení činnosti „zprostředkovatele, a současně zdůraznil, že počet bodů v měsíčních vyúčtováních nadepsaných „vyhodnocení produkce za období ...“ je jediným směrodatným hlediskem i pro účinky předvídané bodem 6.3.1. smlouvy. Ze žádného z provedených důkazů se pak ani nenaznačuje a ze žádného ujednání ve smlouvě se ani nepodává, že by byla vedena, popř. že by bylo účastníky předvídáno vedení evidence sjednaných návrhů či uzavřených smluv „zprostředkovatelem“ v jednotlivých měsících.

Jestliže žalovaná v červenci 1998 nesplnila stanovený počet bodů (dle vyhodnocení produkce dosáhla 2,5 přímých bodů), pak smlouva o obchodním zastoupení zanikla k 31. červenci 1998. Pokud žalovaná následně 4. prosince 2000

založila obchodní společnost L. F. CZ, s.r.o., neporušila svůj závazek dle bodu 3.12. smlouvy (rozuměj závazek, že během smluvního vztahu k žalobkyni a ani šest měsíců po skončení jeho platnosti nebude provádět samostatnou nebo nesamostatnou činnost u konkurenčního podniku a nezřídí si ani nezahájí samostatnou činnost, která by žalobkyni konkurovala) a „nárok na zaplacení sjednané smluvní pokuty není opodstatněný“.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně včasné dovolání, odkazujíc co do jeho přípustnosti na ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř., a co do jeho důvodnosti na ustanovení § 241a odst. 2 písm. a) a odst. 3 o. s. ř.

Namítá, že soudy obou stupňů vycházely ve svých rozhodnutích ze skutkových zjištění, která nemají oporu v provedeném dokazování. Nesprávnost skutkových zjištění spatřuje v tom, že soudy vzaly za prokázané, že žalovaná nevyprodukovala v měsících červenci a září 1998 počet bodů uvedený v bodě 6.3.1. smlouvy (tj. 20 bodů měsíčně). K prokázání této skutečnosti byl - dle dovolatelky - proveden jediný důkaz, a to listinou nazvanou „vyhodnocení produkce“, přičemž z dalších provedených důkazů (rozuměj výslechu účastníků, svědkyně M. a svědka M.) jednoznačně vyplynulo, že „produkcí“ obchodních zástupců se vždy rozumí smlouvy, které v příslušném období obchodní zástupce zprostředkuje pro zastoupeného a odevzdá mu jejich písemné vyhotovení, a že odměna obchodního zástupce neodpovídá v určitém konkrétním období jeho produkci za toto období.

Tím, že soudy obou stupňů počítačovou sjetinu „vyhodnocení produkce“ ztotožnily s produkcí žalované, nesprávně posoudily skutkový stav věci, z něhož vyvodily nesprávný právní závěr o splnění podmínky podle bodu 6.3.1. smlouvy.

Jiný důkaz o své produkci než „vyhodnocení produkce“ žalovaná v řízení nenavrhl ani nepředložila, přestože si musela vést vlastní evidenci produkce (odevzdaných smluv), a přestože prokázat „námitku zániku smlouvy“ musela ona a nikoli žalobkyně.

Za vadu řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, dovolatelka považuje, že soud nepřihlédl k její námitce, podle které svědek Macho není nestranný, když s žalobkyní vede obdobný spor, a má tak nepochybně zájem na tom, aby žaloba byla zamítnuta. Jeho výpověď je přitom jediným novým důkazem provedeným v řízení před soudem prvního stupně po zrušení jeho původního rozsudku odvolacím soudem a na základě tohoto důkazu soud rozhodl odlišně od svého předchozího rozsudku.

Proto dovolatelka požaduje, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu, jakož i rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

V souladu s body 1., 15. a 17., hlavy I., části dvanácté, zákona č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, se pro dovolací řízení uplatní občanský soudní řád ve znění účinném od 1. ledna 2001.

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř., neboť směřuje proti rozsudku odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak, než v dřívějším rozsudku proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil; není však důvodné.

Existence zmatečnostních vad uvedených v ustanoveních § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., ani jiných vad řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, dovoláním namítána není a z obsahu spisu se nepodává.

Výhradou, podle níž soud nepřihlédl (ani se nevyjádřil) k námitce o nevěrohodnosti svědka M., a podle níž soud prvního stupně na základě jeho svědecké výpovědi jakožto jediného nového důkazu provedeného po zrušení původního rozsudku odvolacím soudem dospěl k závěru opačnému, dovolatelka neuplatňuje dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř., nýbrž zpochybňuje správnost hodnocení důkazů soudy obou stupňů.

Nejvyšší soud tak podrobil dovolacímu přezkumu v první řadě ty argumenty, jimiž dovolatelka - prostřednictvím dovolacího důvodu uvedeného v ustanovení § 241a odst. 3 o. s. ř. - zpochybňuje správnost skutkových zjištění odvolacím soudem.

Dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 3 o. s. ř. se nepojí s každou námitkou účastníka ke zjištěnému skutkovému stavu; pro dovolací řízení jsou významné ty námitky, jež jsou způsobilé zpochybnit logiku úsudku soudu o tom, co bylo dokazováním zjištěno, eventuálně ty námitky, z nichž plyne, že soud z logicky bezchybných dílčích úsudků (zjištění) učinil nesprávné (logicky vadné) skutkové závěry.

Prvou z těchto podmínek splní dovolatel tím, že namítá, že soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesů účastníků nevyplývaly ani jinak nevyšly za řízení najevo, nebo že soud naopak pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo. Druhá z uvedených podmínek je splněna výhradou, že v hodnocení důkazů, popř. poznatků, které vyplývaly z přednesů účastníků nebo které vyšly najevo jinak, je - z hlediska jejich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti či věrohodnosti - logický rozpor, nebo že výsledek hodnocení důkazů neodpovídá tomu, co mělo být zjištěno způsobem vyplývajícím z ustanovení § 133 až § 135 o. s. ř. (shodně srov. např. důvody rozhodnutí uveřejněného pod číslem 27/1999 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek). Vždy přitom musí jít o skutečnosti významné (pro následné) právní posouzení věci.

Na nesprávnost hodnocení důkazů lze usuzovat - jak vyplývá ze zásady volného hodnocení důkazů (§ 132 o. s. ř.) - jen ze způsobu, jak soud hodnocení důkazu provedl. Nelze-li soudu v tomto směru vytknout žádné pochybení, pak není možné ani polemizovat s jeho skutkovými závěry, např. namítat, že soud měl uvěřit jinému svědkovi, že některý důkaz není pro skutkové zjištění důležitý, že z provedených důkazů vyplývá jiné skutkové zjištění a podobně.

Námítky dovolatelky směřující k (ne)věrohodnosti svědka Macho a k významu jeho svědecké výpovědi ve vztahu k skutkovým zjištěním a závěrům soudů obou stupňů nejsou opodstatněné.

Důvodem, pro který soud prvního stupně v novém rozhodnutí posoudil důvodnost žalobního požadavku jinak, totiž byl závazný právní názor vyslovený odvolacím soudem v jeho kasačním rozhodnutí ohledně povahy ujednání obsaženého v bodě 6.3.1. smlouvy a ohledně nemožnosti aplikace ustanovení § 667 obchodního zákoníku. Samotná skutková zjištění učiněná soudem prvního stupně o produkci (počtu bodů) žalované v červenci 1998 zůstala i po doplnění dokazování nezměněna.

Oprávněnými dovolací soud neshledává ani další námítky žalobkyně týkající se správnosti skutkového závěru odvolacího soudu (soudu prvního stupně), podle něhož žalovaná v červenci 1998 vyprodukovala 2,5 přímých bodů.

Výše uvedený závěr vyplývá ze skutkových zjištění učiněných soudem prvního stupně z listiny označené „vyhodnocení produkce“ a má tedy oporu v provedených důkazech. Odvolacímu soudu tak nelze vytýkat, že by vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nevyplývaly, nebo že by pominul pro rozhodnutí podstatné skutečnosti v řízení prokázané, když z žádného z provedených důkazů jiný údaj o vyprodukovaných bodech nevyplývá. Případná pak není ani argumentace žalobkyně ohledně počtu smluv zprostředkovaných žalovanou, když přes tvrzení, že „byly v archivu“ (rozuměj v době řízení před soudem prvního stupně), ani v odvolacím řízení žádné nedoložila, v důsledku čehož se jí nepodařilo zpochybnit údaje o „produkci“ žalované vyplývající z výše uvedené listiny.

Není-li naplněn dovolatelkou namítaný dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 3 o. s. ř., neobstojí ani výhrady dovolatelky, jejichž prostřednictvím zpochybňuje závěry odvolacího soudu o splnění podmínky sjednané v bodě 6.3.1. smlouvy, o zániku této smlouvy k 31. červenci 1998 a neporušení závazku dle bodu 3.12. smlouvy (rozuměj závazku zajištěného smluvní pokutou). Správnost uvedeného právního závěru totiž dovolatelka zpochybňuje s odkazem na jiný, než soudy obou stupňů zjištěný skutkový stav.

Jelikož se dovolatelce prostřednictvím uplatněných dovolacích důvodů správnost rozhodnutí odvolacího soudu zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud, aniž ve věci nařídil jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), dovolání podle ustanovení § 243b odst. 2 části věty před středníkem o. s. ř. zamítl.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Právní otázka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Moderace nákladů](#)
- [Dovolání](#)
- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)